

EN OBRES. Les grues formen part de l'"skyline" alpicatí. Malgrat la crisi de la construcció, no es paren de bastir noves promocions d'habitatges unifamiliars a totes les zones de creixement.

Entrevista a Fabià Corretgé

Historiador

"EM PREOCUPA EL RITME DE CREIXEMENT DEL POBLE"

Fabià Corretgé i Blasi és llicenciat en història contemporània. És autor d'*Alpicat: recull històric* (1991) i de *Raimat, 85 anys de futur* (1914-1999) (2000). Juntament amb Anna Gilart, ha publicat la *Història gràfica d'Alpicat* (1995) i la pàgina web de recuperació de la memòria històrica "Morts de la Guerra Civil al cementiri d'Alpicat" (2006). És també coautor del llibre *Repressió econòmica i franquisme: Lactuació del Tribunal de Responsabilitats Polítiques a la província de Lleida* (1997). Algunes de les seues últimes investigacions les ha publicat a la revista alpicatina *El Nou Pinetell*.

Què van suposar les Normes Subsidiàries de Planejament Urbanístic de 1981?

Alpicat va ser dels primers pobles de la zona a ordenar el creixement urbanístic. El fet que hi hagués una tradició d'urbanitzacions va afavorir-ho. Des dels anys 70 molta gent de Lleida es feia un xalet al terme municipal d'Alpicat. L'alcalde d'aleshores, que a més era constructor, va tindre la intuïció empresarial i prou visió de futur per engegar un pla urbanístic pioner.

Que s'ordenés el territori va fer el poble atractiu als constructors, que van tendir a fer cases adossades més o menys assequibles. Els pobles del voltant, en certa manera, han anat a remolc.

Com valora els canvis que s'han produït al poble des d'aleshores?

Per posar un exemple, abans, a l'estiu, el carrer de Lleida era ple de vida: gent, tractors, temporers amunt i avall... Tota la família participava en la collita i es notava en l'ambient del poble. Això ha desaparegut. Molts pagesos s'han jubilat, altres han optimitzat la maquinària... Hi ha menys pagesos i els que hi ha són més professionals. Això mostra la desaparició d'un poble pagès i l'aparició d'un nou poble amb una identitat... diferent, potser encara per definir.

I els altres pobles?

A Torrefarrera i Rosselló passa alguna cosa semblant, amb la diferència dels polígons (assignatura pendent del nostre poble). Amb Alcarràs i Almacelles, en canvi, hi ha alguna diferència; tenen termes més grans, amb més indústria, més immigració que hi ha anat a

treballar i, sobretot, tenen una estructura agrària diferent, una tradició de grans propietats, amb ramaderia... Alpicat no és un poble de grans propietaris. Té un terme petit i fragmentat, i això ha afavorit les especulacions i els interessos dels inversionistes.

Què en pensa, doncs, de la dinàmica de creixement?

Que el poble creixi és positiu. El problema és el ritme de creixement. El nou Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal (POUM) preveu gairebé triplicar la població i la superfície urbanitzable actuals en deu anys. Si ara ja tenim problemes per integrar tothom, què passarà quan la població rondi els 15.000 habitants? Amb el nou POUM, a més, el poble quedarà descentrat. No creixerà al voltant del centre urbà, sinó cap a Lleida. El centre quedarà desplaçat i pot perdre la seua funció cohesionadora i de serveis.

Caldrà veure també si el creixement acabarà sent sostenible. El dia que s'alenteixi la construcció es deixaran d'ingressar molts diners. Qui les mantindrà, aleshores, les noves infraestructures? A més, als joves del poble que volen fer-s'hi una casa cada cop els demanen més diners, per un terreny, i els és més difícil portar-ho a terme.

D'altra banda, el creixement ha comportat l'aparició de magnífics equipaments. El pavelló rendeix al màxim, el parc del Graó és l'enveja de tothom, el CAP té un horari molt ampli, l'escola i la llar d'infants s'han ampliat

de forma esplèndida, la sala La Unió funciona bé, el nou servei d'autobusos ha ampliat la freqüència d'horaris...

S'hauria de facilitar i promoure l'aparició d'empreses (si es vol, petites) que donessin feina. No tot ha de ser fer cases i prou. Ara, com que no hi ha feina al poble, tothom ha d'anar a treballar fora. A les hores punta la carretera de Lleida és quasi intransitable. Què passarà si s'arriba als 15.000 habitants i tots treballen fora?

Quines han estat les causes?

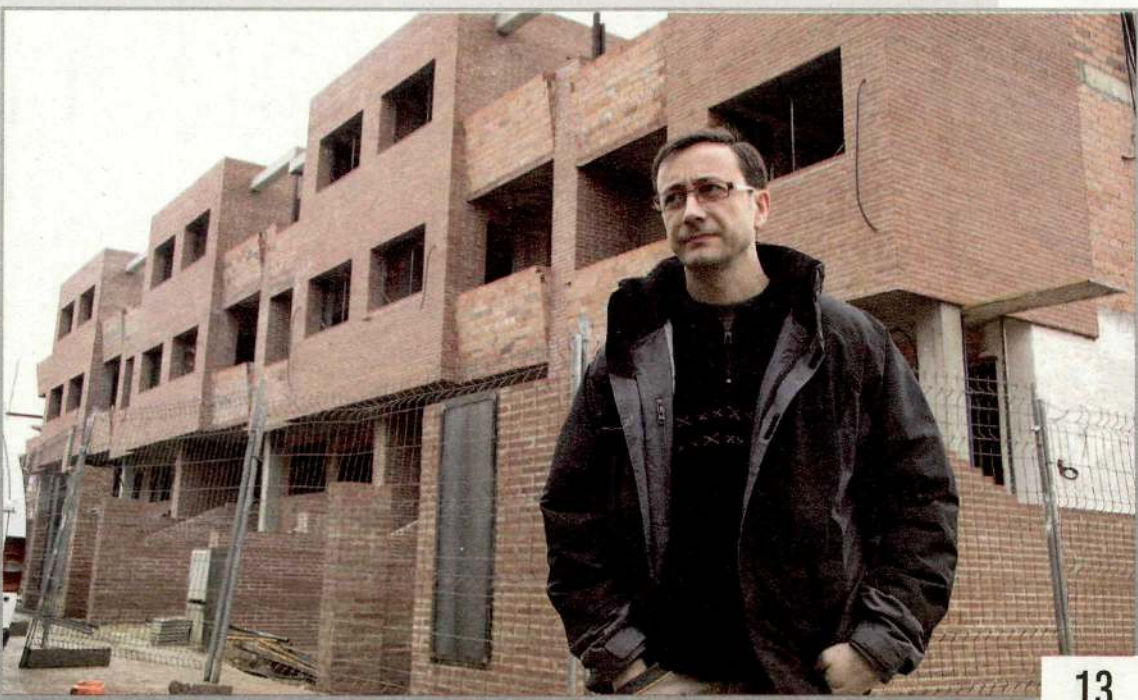
Hi ha una base objectiva: les Normes Subsidiàries del 1981, els preus més baixos en relació amb Lleida, l'època de bonança econòmica, certa tradició d'urbanitzacions, les bones comunicacions... Però hi ha també altres causes menys objectives: la tranquil·litat, el paisatge... la casa i el jardinet.

A qui li pot interessar que es creixi tant i tan de pressa?

D'una o altra forma tothom en surt beneficiat. La venda de terrenys ha estat i és molt lucrativa. Es fan ofertes que no es poden rebutjar. Des del punt de vista de l'ajuntament només pot ser positiu: els propietaris estan contents i els ingressos municipals i del comerç augmenten. Dir que aquesta dinàmica pot acabar convertint Alpicat en un poble dormitori, sense identitat, és predicar en el desert... i és normal. Passa a tot arreu.

I els nouvinguts... puguen a Alpicat només a dormir?

Hi ha de tot. Alguns participen força de la vida cultural, esportiva i econòmica del poble; sobretot, aquells qui tenen canalla, en les activitats adreçades als infants i joves... Molta gent, en canvi (i malauradament), creu que continua vivint a Lleida, com si s'haguessin desplaçat a un barri de la mateixa ciutat.

ITMAR FABREGAT